

Praktijk

Bij de start van de ontmoetingsdag introduceerde mw. Lidy Zaat (bestuurder van de Stichting Anton Constandse) de korte film 'Gewoon op jezelf?!' met daarin een drietal portretten waarbij het beschermd wonen en het zelfstandig wonen vanuit verschillende hoeken wordt belicht:

- een cliënt die nu beschermd woont en de stap naar zelfstandig wonen wil maken (maar het aanbod van betaalbare huizen is te klein)
- een ex-client die na lange tijd beschermd gewoond te hebben nu zelfstandig woont (maar dat best moeilijk vindt, maar het lukt wel)
- een cliënt die begeleid zelfstandig wilde gaan wonen, maar daar uiteindelijk toch niet klaar voor was en gelukkig weer terug kon naar beschermd wonen.

www.youtube.com/watch?v=3fYKtXTU-Mk

AANBEVELINGEN VANUIT CLIËNTPERSPECTIEF OP HET ACTIEPLAN 'WEER THUIS'

Opgesteld tijdens de landelijke ontmoetingsdag cliëntenraden RIBW's 2017

De landelijke vereniging RIBW Alliantie is het samenwerkingsverband van 22 landelijke RIBW's. De leden van de centrale cliëntenraden binnen deze RIBW's komen jaarlijks bijeen op de landelijke ontmoetingsdag.

In 2017 lag de organisatie in handen van de cliëntenraad van de Stichting Anton Constandse en Alice Makkinga, Ondersteuning & Advies. In Madurodam kwamen 90 leden van cliëntenraden bijeen om te praten over 'Goed en betaalbaar wonen in de wijk'.

De RIBW Alliantie heeft samen met de Federatie Opvang (FO), de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG), GGZ Nederland, het Leger des Heils (LdH) en Aedes het actieplan 'Weer thuis' opgesteld. Kern van dit actieplan is mensen sneller uit de maatschappelijke opvang of beschermd wonen te laten doorstromen naar een zelfstandige woning met voldoende begeleiding. Een

belangrijke randvoorwaarde om (begeleid) zelfstandig thuis te kunnen wonen is de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de dienstverlening (bijvoorbeeld hulp bij financiën, schuldhulpverlening, arbeidsmatige dagbesteding etc.). Een integrale aanpak is daarom noodzakelijk. Hoewel een grote groep kan uitstromen, willen we benadrukken dat er ook altijd een groep mensen zal zijn die aangewezen blijft op beschermende woonvormen.

Tijdens deze inspirerende dag is het actieplan 'Weer thuis' door de leden van de RIBW cliëntenraden besproken. De leden van de cliëntenraden zijn bij uitstek ervaringsdeskundig als gaat om het zien van mogelijkheden en uitdagingen binnen het veranderende landschap van beschermd en begeleid wonen. Vanuit deze expertise hebben de deelnemers onderstaande aanbevelingen geformuleerd die meegenomen (moeten) worden bij het uitvoeren van regionale actieplannen 'Weer thuis' (april 2017).

Betrokkenheid en inbreng van cliënten

Aanbevelingen:

- Betrek cliënten vroegtijdig bij de ontwikkeling van regionale actieplannen 'Weer thuis' en laat hen meepraten.
- Stimuleer projecten voor en door cliënten.
- Betrek altijd cliënten bij de (eventuele) standaardinrichting van een (groeps)woning.
- Stimuleer en werk actief aan samenwerking tussen zorgaanbieders, woningbouwcorporaties en andere betrokkenen.
- Zorg ervoor dat het actieplan 'Weer thuis' geen pushmiddel wordt om te ambulantiseren.

Integratie en inbedding in de wijk

Aanbevelingen:

- GGZ-expertise in sociale wijkteams is noodzakelijk.
- Bestrijd stigma door bijvoorbeeld open-huis-dagen en aanwezigheid van ervaringsdeskundigen in de wijk.
- Stimuleer onderling contact en werk eraan dat mensen in de buurt op elkaar kunnen terugvallen; bijvoorbeeld buurtcirkels.
- Zorg voor diversiteit in een wijk.
- Zorg voor mogelijkheden tot het opbouwen van een eigen netwerk in de buurt.

Type woningen

Aanbevelingen:

- Laat de woning aansluiten bij de wens en de zorgbehoefte van de cliënt.
- Bouw betaalbare en levensloopbestendige woningen.
- Wees bij de inrichting van woning/woon omgeving alert op de veiligheid.
- Bepaalde cliënten hebben baat bij het wonen in een groep. Het kunnen beschikken over eigen sanitair of een eigen appartement is dan een pre.
- Geef de cliënt de mogelijkheid tot keuze en zorg voor variatie in het aanbod.
- Zorg voor goede bereikbaarheid van winkels, trefpunten, dagactiviteitencentrum, begeleiding of zorg en openbaar vervoer.

Begeleiding en ondersteuning

Aanbevelingen:

- Werk vanuit de behoefte van de cliënt.
- Zorg dat er te allen tijde begeleiding oproepbaar is.
- Laat begeleiding aansluiten bij wat de cliënt wel kan.
- Begeleiding moet oog hebben voor de financiën van de cliënt.
- Begeleiding op afroep (waakvlam) moet kunnen of moet flexibel zijn qua inzet.
- Begeleiders die werkzaam zijn op een locatie voor beschermd wonen moeten cliënten intensief voorbereiden op zelfstandig wonen.
- Het dossier van de ambulante cliënt moet inzichtelijk zijn voor waarnemende begeleiders.
- Stimuleer en werk samen met de cliënt aan het creëren en onderhouden van een eigen netwerk in de buurt.
- Organiseer en stimuleer lotgenotencontact in de wijk.

Nieuwbouw en herbestemming

Aanbevelingen:

- Breng lege overheidsgebouwen, kantoorpanden etc. in kaart en bespreek welke panden omgebouwd kunnen worden tot appartementen.
- Laat niet alleen cliënten in deze panden wonen, maar zorg voor een mix.
- Werk aan een goede samenwerking met de gemeente.
- Betrek cliëntenraden op lokaal en regionaal niveau bij het uitwerken van plannen.

We kunnen van alles wensen, maar het uitgangspunt wordt welke woningen beschikbaar en betaalbaar zijn. Nodig is dat er eerst een inventarisatie wordt gemaakt per regio van de beschikbare panden die mogelijk herbouwd of herbestemd kunnen worden.

Overige aanbevelingen

- Versoepel de kostendelersnorm bij voordeurdelers zodat het voor ambulante cliënten financieel aantrekkelijk wordt een huis te delen.
- Regel voor cliënten een goed urgentiebeleid.